

Η αιολική ενέργεια απαραίτητο συστατικό στοιχείο μιας επιτυχημένης ενεργειακής μετάβασης

Παναγιώτης Λαδακάκος, Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ

Με το πέρας του τρέχοντος έτους, η χώρα μας θα έχει κατακτήσει το μεγάλο ορόσημο της κάλυψης του 50% της ετήσιας ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας από καθαρές πηγές, χωρίς χρήση ορυκτών καυσίμων. Πρόκειται για ένα σπουδαίο επίτευγμα για το οποίο έχουν συνεισφέρει, μεταξύ άλλων, όλες οι κυβερνήσεις που έχουν διαδοχικά υπάρξει στην χώρα τις τελευταίες τρεις δεκαετίες. Η μεγαλύτερη συνεισφορά τους υπήρξε η διατήρηση ενός -για τα δεδομένα της Ελλάδας- συνεπούς πλαισίου που εξασφάλιζε την βιωσιμότητα των επενδύσεων και ακολουθούσε τις Ευρωπαϊκές νομοθετικές εξελίξεις καθώς και η διαχρονική προσήλωση στην αναγκαιότητα της ενεργειακής μετάβασης. Αυτό δεν σημαίνει ότι όλα αυτά τα χρόνια δεν υπήρξαν λάθη, ελλείψεις, καθυστερημένες αποφάσεις και αδυναμία χαλιναγώγησης δυνάμεων αντίδρασης στο νέο που έρχεται. Παρ' όλα αυτά, η αναγκαιότητα να μεταβούμε σε ένα σύστημα ηλεκτροπαραγωγής απαλλαγμένο από τα ορυκτά καύσιμα, έχει υπάρξει ένα εθνικό στοίχημα που έχει συσπειρώσει γύρω του την συντριπτική πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων οι οποίες πολλές φορές συναγωνίζονταν στην ρητορική τους για το επί ποιας διακυβέρνησης πραγματοποιήθηκαν ή αδειοδοτήθηκαν οι περισσότερες επενδύσεις σε Α.Π.Ε.

Ο ρόλος της αιολικής ενέργειας στην επίτευξη αυτού του ορόσημου υπήρξε κυρίαρχος. Το προηγούμενο έτος, τα αιολικά πάρκα που λειτουργούσαν στην χώρα παρήγαγαν το 21,5% της συνολικής ηλεκτροπαραγωγής ενώ, όπως έχει τεκμηριωθεί διεξοδικά από την ΕΛΕΤΑΕΝ, χάρη στα αιολικά πάρκα επιδοτήθηκαν οι καταναλωτές από την αρχή της κρίσης με περίπου 4 δις ευρώ μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 46% των συνολικών επιδοτήσεων που δόθηκαν στους καταναλωτές.

Επόμενο μεγάλο ορόσημο θα συνιστά η μετάβαση, στο τέλος της τρέχουσας δεκαετίας, σε ένα ηλεκτρικό σύστημα με 80% παραγωγή από ΑΠΕ. Και ακολουθεί το όραμα ενός συστήματος πλήρως απαλλαγμένου από ορυκτά καύσιμα και μιας Ελλάδας σε ρόλο εξαγωγού μεγάλων ποσοτήτων πράσινης ενέργειας προς τα κέντρα κατανάλωσης της βόρειας Ευρώπης. Αυτά με ορίζοντα το 2050. Υπό προϋποθέσεις ακόμα και νωρίτερα.

Όμως, **στο κομβικό σημείο που βρισκόμαστε, κανένα από τα επόμενα βήματα δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο ή εύκολα επιτεύξιμο.** Ο επιστημονικός κόσμος γνωρίζει πολύ καλά ότι ο δρόμος μετά το ορόσημο του 50% γίνεται όλο και πιο ανηφορικός, εμφανίζονται νέες προκλήσεις ενώ κάθε λάθος πολιτική μπορεί να έχει συνέπειες τις οποίες θα πληρώσουμε ακριβά στο μέλλον. Απαιτείται πλέον η **επιστράτευση νέων τεχνολογιών** (π.χ. συστήματα αποθήκευσης, υπεράκτια αιολικά), η **σωστή προσαρμογή του τρόπου λειτουργίας των αγορών** και η εξασφάλιση ότι οι νέες σχεδιαζόμενες επενδύσεις θα λειτουργούν σε ένα **ασφαλές πλαίσιο ελεγχόμενου και λελογισμένου ρίσκου**, το οποίο θα επιτρέψει την συνέχιση της πτωτικής πορείας του κόστους παραγωγής, με τελικούς ωφελημένους τον καταναλωτή, την εθνική οικονομία και πάνω από όλα το

περιβάλλον. Εξίσου σημαντική είναι η **επιστράτευση της κοινωνίας** και η αλλαγή του τρόπου σκέψης όλων μας.

Δείγματα των κρίσιμων ζητημάτων της νέας εποχής που διατρέχουμε ήδη, είναι φαινόμενα όπως η αυξανόμενη έλλειψη ηλεκτρικού χώρου, η αναγκαιότητα να αποφευχθεί η διαφαινόμενη μονοκαλλιέργεια μίας ανανεώσιμης τεχνολογίας (φωτοβολταϊκά) και οι περικοπές παραγωγής Α.Π.Ε.. Για όλα αυτά, έχει ήδη ξεκινήσει η συζήτηση στην χώρα μας και η έγκαιρη λήψη των σωστών μέτρων είναι πλέον ιδιαίτερα κρίσιμη.

Οφείλω να δώσω έμφαση, για ακόμα μια φορά, στην **αναγκαιότητα σχεδιασμού και υλοποίησης ενός σωστού μίγματος από διάφορες μορφές Α.Π.Ε.** Παρόλο που η σημερινή εικόνα των εν λειτουργία σταθμών είναι σχετικά ισορροπημένη, η δυναμική που έχει δημιουργηθεί εις βάρος των αιολικών και υπέρ των φωτοβολταϊκών, εάν διατηρηθεί, θα δημιουργήσει μεγάλες ασυμμετρίες τόσο στο ηλεκτρικό σύστημα όσο και στην λειτουργία των αγορών. Και οι ασυμμετρίες αυτές θα αντανακλάσουν αρνητικά ακόμα και στο απόλυτα ορθό αφήγημα της Ελλάδας ως χώρας εξαγωγού πράσινης ενέργειας.

Αν και σκοπός του παρόντος άρθρου δεν είναι να μπει σε τεχνική λεπτομέρεια, είναι σχετικά εύκολα κατανοητό ότι, την στιγμή που σε όλη την Ευρωπαϊκή γειτονιά μας κυριαρχούν τα φωτοβολταϊκά, η εξαγωγή πράσινης ενέργειας τις ώρες της ηλιοφάνειας θα καταστεί άνευ νοήματος και είτε δεν θα γίνεται καθόλου είτε θα γίνεται σε πρακτικά μηδενικές τιμές. Αντίθετα, σωστό μίγμα Α.Π.Ε. και αποθήκευσης μπορεί να μεγιστοποιήσει τη δυνατότητα εξαγωγών πράσινης ενέργειας στις γειτονικές (και όχι μόνο) χώρες με προφανή οικονομικά και γεωστρατηγικά πλεονεκτήματα. Το συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας, σε σύγκριση με όλες τις άλλες γειτονικές ευρωπαϊκές χώρες με τις οποίες έχει ηλεκτρικές διασυνδέσεις είναι το σαφώς πλουσιότερο αιολικό δυναμικό της, με αιχμή του δόρατος το δυναμικό των θαλασσών μας. Αυτό το συγκριτικό πλεονέκτημα πρέπει να αξιοποιηθεί σωστά.

Όπως και στις Α.Π.Ε., τόσο και στην αποθήκευση είναι απολύτως αναγκαίος ο σχεδιασμός και η ευλαβική εκτέλεση ενός ορθολογικού προγράμματος με σωστό μίγμα των διαφόρων τεχνολογιών: Μπαταρίες «μπροστά» και «πίσω» από τον μετρητή, μονάδες αντλησιοταμίευσης και, γιατί όχι, σταδιακή αξιοποίηση της δυνατότητας παραγωγής υδρογόνου από πράσινη ενέργεια που «περισσεύει». Στην αποθήκευση, το πολύ δεν είναι απαραίτητα και καλό. Ένα σωστό μίγμα Α.Π.Ε. μειώνει τις ανάγκες αποθήκευσης, βελτιστοποιεί την αξιοποίηση των ενεργειακών υποδομών (συμπεριλαμβανομένων και των ίδιων των μονάδων αποθήκευσης) και μειώνει τις περικοπές ενέργειας Α.Π.Ε.

Τέλος, ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στη στάση και το ρόλο της κοινωνίας. Η μεγάλη αντίφαση που φαίνεται σχεδόν σε κάθε δημοσκόπηση είναι οι Α.Π.Ε. να απολαμβάνουν την συντριπτική αποδοχή των πολιτών, οι οποίοι όμως πολλές φορές αντιδρούν όταν σχεδιάζονται έργα κοντά σε μια περιοχή τους. Χωρίς να αποκλείονται περιπτώσεις λάθους σχεδιασμού και κακών επιλογών χωροθέτησης έργων, οι αντιδράσεις στην πλειοψηφία τους είναι αποτέλεσμα κακής πληροφόρησης ή προσχηματικές. Και συνήθως ενδύονται τον μανδύα της προστασίας του περιβάλλοντος, αγνοώντας ότι η αιολική ενέργεια είναι ο μεγαλύτερος σύμμαχος στον αγώνα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, ενώ οι ανεμογεννήτριες και οι συνοδές τους τεχνολογίες (π.χ. συστήματα

αποτροπής κρούσεως πτηνών) έχουν καταφέρει πλέον να συμβιώνουν απόλυτα αρμονικά με την βιοποικιλότητα.

Ευθύνη όλων, κράτους, επενδυτών, κοινωνικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων είναι να ενημερωθούν και να ενημερώσουν σωστά τις τοπικές κοινωνίες. Γιατί ενεργειακή μετάβαση χωρίς αιολικά δεν μπορεί να επιτευχθεί.

Ενεργειακή μετάβαση
 Προβληματισμοί, προκλήσεις, εναλλακτικές

ΕΝΘΕΤΟ 20 ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΑΥΓΗ της Κυριακής ανοίγει τον διάλογο για ένα από τα σημαντικότερα θέματα της εποχής μας

Γράφουν: Ι. Θεοδοσιού, Π. Λαδακάκος, Ν. Φαραντούρης, Κ. Παπαστεφανάτου, Π. Καλαποθαράκου, Αντ. Κοντολέων, Π. Κόκκαλης, Γρ. Στεργιούλης, Σπ. Μιχαλακάκης, Μ. Ζαμπάρας, Στ. Λουμάκης, Δ. Τσέκερης

Η ΑΥΓΗ της Κυριακής
 31ο Χρυσό Κόμμι
 www.aughi.gr

Σπρίτζε την ΑΥΓΗ
 Η ΑΥΓΗ της Κυριακής είναι διαθέσιμη και σε ψηφιακή μορφή. Σπρίτζε την ΑΥΓΗ στο smartphone σου.

Οι τέσσερις προτεραιότητες του Σπρίτζε Κουσελάκης
 Ο επικεφαλής κέρως, φοιτητής και συγγραφέας

Κουσελάκης
 Με το θέμα με μέλλον οι προκλήσεις, οι προκλήσεις, οι προκλήσεις

Αυτοί που ορίζουν
 Στις βροχές ορίζουν για επικρατικές τις κολοκυθιάδες

Προϋπολογισμός 2024
Λεπαιτών τα εισοδήματα
 -0,2% (πρόσθροισμα) vs 2023
 +29% (πρόσθροισμα) vs 2021
 +10,4% (πρόσθροισμα) vs 2021
 +275€ (πλέον από 10 μηνούς εισοδήματα) vs 2021

Από έμμεσους φόρους 15,5 δις για 2024 (από 14,5 δις το 2023). Διόρθωση από 30% προς 10% των εισοδημάτων που αφορούν την παραγωγική μορφή. Μειώσεις φόρων από 10,5 δις το 2023 σε 10,2 δις το 2024. Σύνολο εισοδημάτων 2024: 15,5 δις. Προβλεπόμενα εισοδήματα 2024: 15,5 δις. Προβλεπόμενα εισοδήματα 2021: 15,5 δις. Προβλεπόμενα εισοδήματα 2021: 15,5 δις.

Από τον Κουσελάκη στην «Πολιτική»
 Μηνύει τον Μπακογιάννη

805 από το Διόλιθο
 Μηνύει τον Μπακογιάννη

Κόμμι Πρωτο
 Κουσελάκης ορίζει τις προκλήσεις

Ενεργειακή μετάβαση
 Περιβαλλοντική, προκλήσεις, εναλλακτικές

Πορεία Ο ρόλος του Καπρί
 στην εκπαίδευση των αθλητών

Ο μεταπολιτευτικός
 ορίζουν επικρατικές τις κολοκυθιάδες

Το τέλος της
 Ευρωπαϊκής